

Sygn. akt I KO 37/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **J. J.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia 2022 r. wniosku Sądu Rejonowego w N. zawartego w postanowieniu z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II K (...) (śr. zab. (...)) o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w N. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (art. 37 k.p.k.). Argumentując wystąpienie podniesiono, że J. J. – wobec którego zastosowano środek zabezpieczający w postaci terapii w trybie ambulatoryjnym w Poradni Zdrowia Psychicznego w N., jest zarazem osobą najbliższą dla pokrzywdzonej S. J. będącej zawodowym kuratorem Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń przy Sądzie Rejonowym w N.. Natomiast Sąd kierujący wystąpienie jest – na podstawie art. 199a k.k.w. – sądem właściwym do orzekania, w postępowaniu wykonawczym, w przedmiocie środków zabezpieczających na zasadach określonych w rozdziale X Kodeksu karnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się niezasadny.

Skorzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12). Skorzystanie z instytucji określonej w art. 37 k.p.k., możliwe jest tylko w razie zaistnienia okoliczności, dających podstawę do racjonalnego twierdzenia, że w odbiorze powszechnym powstają wątpliwości, co do zdolności sądu właściwego do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny (postanowienie SN z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; postanowienie SN z dnia 26 lutego 2007 r., IV KO 11/07, LEX nr 568451).

W ocenie Sądu Najwyższego, w rozpoznawanej sprawie z takim zagrożeniem nie mamy do czynienia. Fakt, że sąd właściwy według zasad ogólnych jest zarazem sądem orzekającym w postępowaniu wykonawczym co do osoby najbliższej (byłego małżonka) dla kuratora sądowego nie stanowi dostatecznej przesłanki do uznania, że może powstać wątpliwość, co do obiektywizmu i bezstronności orzekania przez cały sąd występujący z wnioskiem o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. Wątpliwości w tym zakresie, na które zwrócono uwagę w wystąpieniu, mają charakter wyłącznie hipotetyczny i opierają się na założeniach – na obecnym etapie sprawy – mających charakter przyszły i niepewny. Podobnie rzecz się ma z kwestią potencjalnego społecznego odbioru sprawy – ograniczonego z samej istoty postępowania przewidzianego w przepisach rozdziału XIII k.k.w.

Wypada również przypomnieć, że szczególne uprawnienie Sądu Najwyższego ingerujące w chronioną konstytucyjnie zasadę rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo aktualizuje się dopiero wtedy, gdy dla dobra wymiaru sprawiedliwości w danej sprawie nie jest wystarczające

posłużenie się innymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania karnego i służącymi temu celowi instytucjami. W tym zakresie art. 37 k.p.k. nie może w szczególności zastępować instytucji wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy z uwagi na istnienie okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności (art. 41 § 1 k.p.k.), a w wypadku, w którym ze względu na wyłączenie sędziów rozpoznanie sprawy w danym sądzie okazałoby się niemożliwe – także regulacji art. 43 k.p.k.

Z tych wszystkich powodów, wobec niedostrzeżenia zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości przez dalsze procedowanie w sprawie Sądu Rejonowego w N., orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.